А. М. Палуян, З. У. Шведава
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны

РЭАЛІЗАЦЫЯ ПРАКТЫКААРЫЕНТАВАНАГА НАВУЧАННЯ НА ФІЛАЛАГІЧНЫМ ФАКУЛЬТЭЦЕ

Сёння намаганні выкладчыкаў філалагічнага факультэта ўстановы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны» накіраваны на ўдасканаленне падрыхтоўкі выкладчыкаў беларускай / рускай мовы і літаратуры, літаратурна-рэдакцыйных супрацоўнікаў,

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ

спецыялістаў у галіне камп'ютарнай філалогіі. Распрацаваны, зацверджаны і ўведзены ў дзеянне новыя адукацыйныя стандарты па кожнай спецыяльнасці нашага факультэта [1], укараняюцца ў навучальны працэс інавацыйныя, больш эфектыўныя тэхналогіі навучання і выхавання, паляпшаецца змястоўна-тэхналагічнае і навукова-метадычнае забеспячэнне прафесійнай падрыхтоўкі, павялічваецца доля самастойнай работы студэнтаў. Кіраўніцтва ўніверсітэта ставіць задачу павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў з улікам сучасных навуковых дасягненняў, сусветных тэндэнцый і асаблівасцей развіцця сферы будучай прафесійнай дзейнасці.

Практыкаарыентаванае навучанне накіравана, перш за ўсё, на фарміраванне акадэмічных, сацыяльна-асобасных і прафесійных кампетэнцый і на разуменне таго, дзе, як і для чаго гэтыя кампетэнцыі трэба выкарыстоўваць. Сёння студэнт павінен не толькі атрымаць веды, але і набыць практычны вопыт іх выкарыстання для вырашэння жыццёва важных праблем і задач. Відавочна, што розныя віды практык якраз і спрыяюць набыццю практычнага вопыту ў сваёй прафесійнай сферы.

Згодна з адукацыйным стандартам і вучэбнымі планамі на спецыяльнасцях 1–21 05 01 Беларуская філалогія (па напрамках) і 1–21 05 02 Руская філалогія (па напрамках) на працягу чатырох год навучання студэнт павінен прайсці дзве вучэбныя практыкі – фальклорную і дыялекталагічную; вытворчую па напрамку спецыяльнасці – літаратурна-рэдакцыйную ці практыку па камп'ютарным забеспячэнні філалагічнай дзейнасці; пераддыпломную (педагагічную).

Для студэнтаў 3 курса спецыяльнасці 1–21 05 02 Руская філалогія ў вучэбны план уключана вучэбная азнаямленчая практыка, а студэнты 3 курса спецыяльнасці 1–21 05 01 Беларуская філалогія наведваюць педагагічны практыкум. Акрамя таго, для ўзмацнення практыкаарыентаванай скіраванасці навучання студэнтаў напрамку «Літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць» уведзены факультатыўны курс «Аўдыёвізуальныя і друкаваныя СМІ», які праводзіць намеснік дырэктара РУП РТЦ «Тэлерадыёкампанія «Гомель» Д.А. Дзянісаў.

У адпаведнасці з адукацыйным стандартам пры праходжанні розных відаў практык фарміруюцца ці развіваюцца такія акадэмічныя кампетэнцыі, як уменне «выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач; працаваць самастойна»; валоданне «міждысцыплінарным

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ

падыходам пры рашэнні праблем; навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі; навыкамі, звязанымі з выкарыстаннем тэхнічных прыстасаванняў, кіраваннем інфармацыяй і працай з камп'ютарам» [1, с.8].

Усе віды практык дапамагаюць выпрацаваць і сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі будучага філолага, сярод якіх здольнасць да сацыяльных кантактаў, да міжасабовай камунікацыі, да крытыкі і самакрытыкі; уменне працаваць у калектыве [1, с.8].

У час праходжання вучэбных фальклорнай і дыялекталагічнай практык неабходна набыць навыкі збіральніцкай дзейнасці, сфарміраваць здольнасць прадстаўляць вынікі навуковай-даследчай працы ў адпаведнасці з патрабаваннямі, а таксама карыстацца «навуковай і даследчай літаратурай на беларускай, рускай і замежных мовах» [1, с.9].

У працэсе літаратурна-рэдакцыйнай вытворчай практыкі студэнты знаёмяцца «са спецыфікай арганізацыі працоўнага працэсу ў выдавецтвах рознага профілю і ўласнасці, перыядычных выданнях рознага профілю, сродках масавай інфармацыі (радыё, тэлебачанне і інш.), метадыкай рэдактарскай справы, тыпалогіяй выданняў, відамі тэкстаў і асаблівасцямі працы з імі» [1, с.28], асвойваюць сучасную методыку рэферавання і рэдагавання тэкстаў.

Вытворчая практыка па камп'ютарным забеспячэнні філалагічнай дзейнасці накіравана на замацаванне ўменняў і навыкаў вырашэння прафесійных задач з прыцягненнем тэхналогій, метадаў і інструментальных сродкаў камп'ютарнай лінгвістыкі, уключаючы камп'ютарную (электронную) лінгвадыдактыку» [1, с.28].

Азнаямленчая вучэбная практыка накіравана на знаёмства студэнтаў «з арганізацыяй вучэбнага працэсу ва ўстановах адукацыі; на вывучэнне вучэбных праграм, падручнікаў, вучэбных і метадычных дапаможнікаў па прадмету; на назіранне за навучаннем (дзейнасцю педагога) і вучэннем (дзейнасцю навучэнцаў) у працэсе наведвання заняткаў па прадмету» [2, с.41].

Педагагічная перадыпломная практыка накіравана на правядзенне вучэбнай работы ў якасці настаўніка адпаведнага прадмета; выхаваўчай і культурнай работы ў якасці класнага кіраўніка; навукова-даследчай працы па псіхолага-педагагічных праблемах; удзел у метадычнай працы ўстановы адукацыі; ацэнку прафесійных ведаў, уменняў і навыкаў, набытых падчас праходжання практыкі. У выніку студэнт-практыкант павінен «1) замацаваць і ўдасканаліць

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ

веды, атрыманыя падчас вывучэння лінгвістычных, літаратуразнаўчых і псіхолага-педагагічных дысцыплін; 2) авалодаць асноўнымі прафесійнымі ўменнямі настаўніка-прадметніка і класнага кіраўніка» [1, с.28].

У выніку планамернай работы мы павінны атрымаць спецыяліста-філолага, здольнага «да падрыхтоўкі і правядзення заняткаў з навучэнцамі, распрацоўкі навукова-метадычнага забеспячэння; выкарыстання дасягненняў навукі і передавых тэхналогій у галіне навуковых, адукацыйных і практыкаарыентаваных працэсаў; распрацоўкі планаў і праграм арганізацыі адукацыйнай і інавацыйнай дзейнасці ў прафесійнай сферы» [1, с.8].

Спіс выкарыстанай літаратуры

1. Адукацыйны стандарт вышэйшай адукацыі. Вышэйшая адукацыя. Першая ступень. Спецыяльнасць 1 -21 05 01 Беларуская філалогія (па напрамках): АСВА 1-21 05 01-2013. – Уведзены ў дзеянне 30.08.2013. – Мінск: Мін-ва адукацыі Рэсп. Беларусь: РІВШ, 2013. – 31 с.

2. Образовательный стандарт высшего образования. Высшее образование. Первая ступень. Специальность 1 -21 05 02Русский филология (по направлениям): ОСВО 1-21 05 02-2013. - Введен в действие 30.08.2013. - Минск: Мин-во образования Респ. Беларусь: РИВШ, 2013. - 45 с.

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф. СКОРИНЫ